

ת"פ 946/08/16 - מדינת ישראל נגד מ ח

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 946-08-16 מדינת ישראל נ' ח(עציר)

לפני כב' השופט אברהם אליקים, סגן נשיא
המאשימה
מדינת ישראל
נגד
הנאשם
מ ח (עציר)

גזר דין

מבוא

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון (כתב האישום המתוקן סומן ב), מבלי שיש הסכמה בין הצדדים לעניין העונש, אך הוסכם בין הצדדים כי בשעת ביצוע המעשים היה הנאשם תחת השפעת חומרים משכרים, אולם אין בעובדה זו כדי להקים לו הגנה בהתאם לדין (סעיף 3 להסכם בעניין הסדר הטיעון שסומן א).

1. על פי האישום הראשון בתאריך 9.3.2016 נטל הנאשם מביתו סכין שאורכה כ-30 ס"מ והסתירה במכנסיו, תחת ג'קט שלבש. בסמוך לשעה 19:20 נכנס הנאשם לקיוסק, דרש מהמוכר סיגריות מסוג מסוים, משהשיב לו המוכר כי אינם מחזיקים סיגריות מאותו סוג, שלף הנאשם את הסכין, נופף בה לעבר המוכר ודרש כי ימלא עבורו שקיות בסוגים שונים של סיגריות ושתייה, בפחדו מהנאשם הכניס המוכר לשתי שקיות סיגריות ושתייה כשבאותה עת התהלך הנאשם בקיוסק תוך שהוא מנופף בסכין ומאיים באמצעותה על לקוחות ששהו במקום. הנאשם עזב את המקום עם השקיות במטרה לשלול את תכולתן שלילת קבע מבעליהם.

בהתאם לכך הורשע הנאשם בעבירה של דרישת נכס באיומים כשהעברין מזוין- עבירה לפי סעיף 404 סיפה לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן-החוק).

2. על פי האישום השני, בהמשך אותו יום, פסע הנאשם לכיוון מכולת, בדרכו חלף על פני שני נערים כבני 14 שנה, נופף לעברם בסכין וצעק לעברם בכוונה להפחידם, עד שנמלטו. כעשר דקות לאחר מכן נכנס הנאשם למכולת כשהוא אחוז בסכין, הנאשם פנה למוכר ודרש ממנו להביא לו סיגריות בשקית תוך שהוא אחוז בידו את הסכין ודופק בידו על הדלפק, המוכר שפחד מהנאשם נמלט מהמכולת. הנאשם ניגש למקור לקח ממנו כשישה בקבוקי בירה במטרה לשלול אותם שלילת קבע מבעליהם.

בהתאם לכך הורשע הנאשם בעבירה של אימים- עבירה לפי סעיף 192 לחוק ועבירה דרישת נכס באיומים

כשהעברין מזוין- עבירה לפי סעיף 404 סיפה לחוק.

ראיות לעונש

3. מטעם המאשימה הוגש פירוט הרישום פלילי של הנאשם שכולל 4 רישומים, האחרון בגין עבירת אלימות כלפי בת זוג, עבירה משנת 2006, הרשעה משנת 2009. כל העבירות הן עבירות אלימות כלפי בת זוג או איומים, הוא נדון פעם אחת לעונש של מאסר בפועל למשך 6 חודשים.

4. מטעם הנאשם הוגשו מכתביהם של בעל הקיוסק (ס/1) ובעל המכלת (ס/2) בהם הם מודיעים כי סלחו לנאשם ואין להם טענות נגדו. במכתב בעל הקיוסק (ס/1) גם נטען כי הנאשם נעים הליכות, מקובל חברתית וכותב המכתב חי עם הנאשם בשכנות טובה הרבה שנים.

תמצית טענות הצדדים

5. ב"כ המאשימה בטיעוניו בכתב (ט/2) ובעל פה ביקש לראות במעשיו של הנאשם אירוע אחד, לקבוע מתחם עונש הולם בין 30 ל-48 חודשי מאסר בפועל ולקבוע את עונשו של הנאשם סמוך לרף העליון ביחד עם מאסר מותנה ופיצוי לנפגעים המרכזיים.

בטיעוניו שם דגש על חומרת המעשים, על הסיכון המשמעותי שנוצר בעת שנופף הנאשם בסכין לכל עבר, לטענתו מדובר בעבירות פרי תכנון מוקדם ובהתנהגותו קיים פוטנציאל גדול לגרימת נזק נפשי. לטענתו העובדה כי פעל תחת השפעת חומרים משכרים צריכה לפעול לחובתו.

לתמיכה בטיעוניו הפנה לע"פ 1938/13 גרבאן נגד מדינת ישראל (27.2.2014) (להלן-עניין גרבאן) בו הוטל עונש של 36 חודשי מאסר בפועל, לשני פסקי דין נוספים של בית המשפט העליון בו הוטלו עונשים של 15 ו-30 חודשי מאסר בפועל ולתיק של בית מחוזי תל אביב בו הוטל עונש של 18 חודשי מאסר בפועל.

אשר למכתבים שהציג הנאשם כראיות לעניין העונש, נטען כי לא מדובר במתלוננים ששמותיהם פורטו בכתב האישום וממילא התנהגות הנאשם ראויה לתגובה הולמת בלי קשר לעמדת נפגעי העבירה.

6. הסנגורית הבהירה כי מדובר באירוע אחד "מתגלגל" וביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע ממספר חודשי מאסר בפועל ועד לשנתיים מאסר וביקשה כי העונש המתאים לא יעלה על 12 חודשים. בטיעוניה שמה דגש על נסיבותיו האישיות של הנאשם, אב ל-3 ילדים, שניים מהם תאומים בני 12 עם לקויות קשות של אוטיזם. הנאשם התגורר עם אמו ואחותו הנכה והיה מסייע להן. חודשיים לפני האירוע נפטרה אימו, הוא היה קשור אליה ונקלע למשבר חמור שהביא ביום האירוע לשתית אלכוהול והתנהגות שאינה אופיינית לו תחת השפעה של החומרים המשכרים, לתמיכה בכך הפנתה לעובדה כי הרשעתו האחרונה הייתה בשנת 2009 וכי לא ביצע מעולם עבירות כלפי אנשים זרים.

גם באשר לעוצמת האיומים המלווה את העבירה של דרישת נכס באיומים הבהירה כי בניגוד לפסקי הדין אליהם הפנה ב"כ המאשימה, במקרה זה הנסיבות קלות בצורה משמעותית ובכלל זה לא הופעלה אלימות.

לתמיכה בטענותיה הפנתה לת"פ 37255-05-11 של בית משפט מחוזי (מרכז) מדינת ישראל נגד זבידה (6.6.2013) באותו מקרה הנאשם הורשע בשתי עבירות של דרישת נכס באיומים ועבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שבין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל בגין העבירות של דרישת נכס באיומים ולטענתה במקרה שלפניי בשל ביצוע העבירות תחת השפעת אלכוהול, יש להפחית מהעונש בתוך המתחם.

בתום הטיעונים הנאשם הביע צער על מעשיו, הסביר כי זו לא דרך התנהגותו הרגילה וביקש רחמים.

דיון

מתחם העונש ההולם

מקובלת עליי עמדת שני הצדדים כי מדובר באירוע אחד, הנאשם הגיע לקיוסק שהוא נתון תחת השפעת חומרים משכרים, ביצע שם עבירה של דרישת נכס באיומים ותוך 10 דקות הגיע למכולת שם ביצע עבירה זהה, בדרכו בין שני המקומות איים על שני נערים.

מעובדות כתב האישום המתוקן ניתן לראות את סמיכות הזמנים והקשר הדוק בין כל המעשים ואני קובע כי הם היו חלק ממסכת עבריינית אחת ובהתאם לכך אקבע מתחם עונש הולם אחד לאירוע הכולל. בעת קביעת גבולות המיתחם אתיחס לעובדה כי האירוע התפצל לשלושה מעשים.

העיקרון המנחה בקביעת מתחם העונש הוא עיקרון ההלימה, שמשמעותו "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק).

הנאשם הורשע בביצוע שתי עבירות של דרישת נכס באיומים כשהוא מזוין בסכין, עבירות לפי סעיף 404 סיפא לחוק, עבירות שהעונש המקסימלי הקבוע בחוק בגין עומד על עשר שנות מאסר.

הנאשם במעשיו פגע פגיעה קלה בערכים החברתיים: שלום הציבור וזכות האדם על גופו ורכושו.

מדיניות הענישה הנהוגה כמו בכל עבירה היא תלוית נסיבות, ניתן ללמוד עליה מהמתואר בעניין גרבאן אליו הפנה ב"כ המאשימה, אלא שבאותו מקרה האיומים הופנו כלפי אשה ובית משפט קמא נתן לכך משקל לחומרה, וגזר על הנאשם בין השאר 30 חודשי מאסר בפועל גם בשל עברו הפלילי המכביד. חשוב להפנות

למדיניות הענישה כפי שנקבעה על ידי בית המשפט העליון באותו מקרה:

"העבירות בהן הורשע המערער - דרישת נכס באיומים ואחזקת סכין שלא כדין - הן קשות. לרוב הן מכוונות כלפי אנשים תמימים ההולכים להם ברחובה של עיר, או כאלה העובדים לפרנסתם. באמצעות הטלת אימה ופחד גוזלים אותם עבריינים נכסים וסכומי כסף מבעליהם, שעמלו קשה להשגתם. לפעמים הקורבנות נבחרו בצורה שרירותית ולפעמים במכוון בשל ההנחה שקבוצות אלה או אחרות קלות יותר לניצול. המשותף הוא שהקורבנות "תרמו" לבחירתם בכך שהעזו לצאת מבתיהם ולהתייצב במרחב הציבורי כמטיילים, כעוברי דרך או כעובדים לפרנסתם במקום פתוח לציבור. בית המשפט מחויב להגן על הקורבנות ולהטיל ענישה מרתיעה שתסייע במיגור תופעה מעין זו".

7. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט' לחוק), אני סביר כי במקרה זה פעל הנאשם לאחר תכנון מוקדם ואזכיר כי מוסכם על הצדדים כי הוא פעל תחת השפעת חומרים משכרים.

הנזק הכספי שנגרם ממעשיו הוא קל ביותר, במקרה הראשון כתוצאה מאיומו לקח סיגריות ובקבוקי שתיה ובמקרה השני לקח הנאשם ששה בקבוקי בירה, אין כמובן להקל ראש בהטלת האימה על המאוימים השונים שיכול וגרמה להם נזק נפשי.

בהתאם להסכמת הצדדים הנאשם פעל תחת השפעת חומרים משכרים ואני סבור כי יש לעובדה מוסכמת זו כדי להשפיע על מתחם העונש ההולם, כך שיש להפחית מחומרת מעשה העבירה ואשמו של הנאשם, במובן זה שבעת ביצוע העבירות יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עשה הייתה מוגבלת וכי תחת השפעת אותם חומרים משכרים, מידת השליטה שלו על מעשיו הייתה מוגבלת.

8. בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות אני קובע כי העונש ההולם במקרה זה הוא מאסר במתחם שבין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

אין במקרה זה שאלה של שיקום ולכן העונש יהיה בתוך מיתחם העונש ההולם.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות (סעיף 40יא' לחוק), מטיעוני הסנגורית ניתן לקבוע כי עונש מאסר ממושך יפגע במשפחתו של הנאשם. הנאשם כבן 46.5 שנים אב לשלושה ילדים, שניים מהם תאומים בני 12 עם לקויות קשות של אוטיזם ואחותו נכה.

הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, וניתן ללמוד מהמכתבים שהוצגו מטעם נפגעי העבירות, בעל הקיוסק ובעל המכולת (ס/1,2) כי אין להם כל טענה כלפיו.

עוד יצוין כי מתחילת החקירה הנאשם הודה במיוחס לו וגם ההליך המשפטי הסתיים תוך זמן קצר.

9. הסנגורית תיארה את נסיבות החיים הקשים של הנאשם והסבירה מה היו המניעים שהביאו את הנאשם להיות תחת השפעת משקאות משכרים ובעקבות כך לבצע את העבירות, חודשיים לפני האירוע נפטרה אימו, הנאשם שהיה קשור אליה, נקלע למשבר חמור ומכאן התנהגותו שגם על פי האמור במכתב ס/1, ודברי הנאשם, מדובר בהתנהגות חריגה שאינה אופיינית לו.

אמנם לנאשם הרשעות קודמות אך לזכותו אזקוף את העובדה כי הרשעתו האחרונה היא מלפני 7 שנים.

עוד אציין כי הנאשם נכנס מרצון למצב של היותו נתון להשפעת משקאות משכרים, בנסיבות אלו בעת קביעת העונש בתוך המתחם איני סבור כי יש לראות בכך נסיבה מקלה. בהתחשב באופי המתון של מעשיו לא אראה בכך נסיבה מחמירה, ראו לעניין זה הדעות השונות כפי שנקבעו בע"פ 7701/14 סלא אל טייב נגד מדינת ישראל (16.5.2016)

סיכום

לאור האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונש המתאים הבא:

· 14 חודשי מאסר בפועל תחילת ריצוי המאסר מיום מעצרו- 23.7.2016.

· 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא יישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שלוש שנים אחת העבירות בהן הורשע, יורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

בהתחשב בהיקף הנמוך של הפגיעה ובמכתבי בעלי הקיוסק והמכולת לא מצאתי לנכון לפסוק פיצוי במסגרת הליך זה מבלי לשלול את זכותו של מי שנפגע ממעשי הנאשם לתבוע פיצוי בהליך מתאים אחר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד חשוון תשע"ז, 15 נובמבר 2016, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד בני פסקל, הסנגורית עו"ד

שרית גולן- שטיינברג (סנגוריה ציבורית) והנאשם באמצעות שב"ס.